

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ PROVJERI IZVRŠENJA DANIH PREPORUKA
ZA POSEBNU REVIZIJU EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE
VODOOPSKRBE (OPSKRBE PITKOM VODOM) NA PODRUČJU
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Koprivnica, travanj 2015.

SAŽETAK

I.	IZVRŠENJE DANIH PREPORUKA	3
II.	UČINCI IZVRŠENIH PREPORUKA	7

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/12-07/33
URBROJ: 613-08-15-25

Koprivnica, 3. travnja 2015.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ PROVJERI IZVRŠENJA DANIH PREPORUKA
ZA POSEBNU REVIZIJU EKONOMSKE OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE
VODOOPSKRBE (OPSKRBE PITKOM VODOM) NA PODRUČJU
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je provjera izvršenja danih preporuka za posebnu reviziju ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Koprivničko-križevačke županije.

Provjera je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci provjere provedeni su od 20. siječnja do 3. travnja 2015.

SAŽETAK

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju obavljena je posebna revizija ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Koprivničko-križevačke županije (dalje u tekstu: Županija) za 2012. Postupci revizije provedeni su od 1. listopada 2012. do 9. srpnja 2013. Revizijom su bila obuhvaćena trgovačka društva koja su pružala usluge javne vodoopskrbe na području Županije, i to: Gradsko komunalno poduzeće Komunalac d.o.o., Koprivnica, Komunalno poduzeće d.o.o., Križevci i Komunalije d.o.o., Đurđevac. Društva Gradsko komunalno poduzeće Komunalac d.o.o., Koprivnica i Komunalije d.o.o., Đurđevac su tijekom 2013. uskladila poslovanje s odredbama Zakona o vodama (Narodne novine vodama 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14) na način da se djelatnost javne vodoopskrbe i odvodnje obavlja kao zasebnu djelatnost. Društvo Gradsko komunalno poduzeće Komunalac d.o.o., Koprivnica je osnovalo društvo Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica, a društvo Komunalije d.o.o., Đurđevac je zadržalo djelatnost vodoopskrbe i odvodnje, a za obavljanje komunalnih djelatnosti je osnovalo novo društvo Komunalne usluge Đurđevac d.o.o., Đurđevac. Društvo Komunalno poduzeće d.o.o., Križevci, zbog sudskog postupka oko utvrđivanja suvlasništva sa susjednom općinom, do konca 2014. obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe nije uskladilo s odredbama Zakona o vodama.

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi pravilnost načina utvrđivanja cijena usluge opskrbe pitkom vodom
- ispitati kretanje cijena u posljednje tri godine
- provjeriti usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti ekonomsku opravdanost razlika u cijeni javne vodoopskrbe prema pojedinim isporučiteljima
- analizirati elemente za izračun cijene opskrbe pitkom vodom.

Državni ured za reviziju je ocijenio da cijene usluga vodoopskrbe nisu dovoljno ekonomski opravdane. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na obračun potrošnje vode za socijalno ugrožene građane, gubitke vode i racionalizaciju poslovanja, izradu kalkulacije cijene javne vodoopskrbe, pokriće troškova opskrbe pitkom vodom, visinu cijena javne vodoopskrbe i na utrošak sredstava naknade za razvoj javne vodoopskrbe. Dane su preporuke za otklanjanje nepravilnosti i propusta društvima Gradsko komunalno poduzeće Komunalac d.o.o., Koprivnica i Komunalno poduzeće d.o.o., Križevci. Kod društva Komunalije d.o.o., Đurđevac revizijom nisu utvrđene značajnije nepravilnosti i propusti, te preporuke nisu dane. Državni ured za reviziju je ocijenio da bi provedba navedenih preporuka pridonijela povećanju pravilnosti načina utvrđivanja i usklađenosti cijena javne vodoopskrbe sa zakonima i drugim propisima te smanjenju razlika u cijeni javne vodoopskrbe, odnosno povećanju ekonomske opravdanosti cijena javne vodoopskrbe. Također, cilj danih preporuka je bilo pridonijeti otklanjanju slabosti i nepravilnosti te odgovornijem i racionalnijem upravljanju javnim sredstvima u javnoj vodoopskrbi na području Županije.

Ciljevi provjere izvršenja danih preporuka su ocijeniti jesu li izvršene dane preporuke te je li postignut zadovoljavajući napredak.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza revidiranim subjektima upućeni su upiti i zatraženo je da sami ocijene napredak u izvršenju svake pojedine preporuke. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama, a provjera izvršenja danih preporuka potvrđena je uvidom u dokumentaciju. Svrha provjere je utvrditi, koje su aktivnosti poduzete kako bi preporuke bile izvršene.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da nije postignut zadovoljavajući napredak, jer od šest danih preporuka, jedna je djelomično izvršena, četiri nisu izvršene, a za jednu preporuku provjera izvršenja nije primjenjiva. Pozitivni učinci danih preporuka su poduzimanje mjera za smanjenje gubitaka vode (rekonstrukcija dijela postojeće vodovodne mreže, izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju magistralnog vodovoda i izgradnju grupnog vodovoda, ugradnja uređaja za precizno ultrazvučno očitavanje brojila i uvođenje automatiziranog nadzorno upravljačkog sustava, koji omogućuje preciznije otkrivanje mjesta nekontroliranog istjecanja vode) i ostvarenje ušteda na pojedinim vrijednosno značajnim rashodima (sirovine i materijal, energenti, zaposleni) u cilju smanjenja gubitaka i racionalizacije poslovanja djelatnosti javne vodoopskrbe.

I. IZVRŠENJE DANIH PREPORUKA

U nastavku se daju podaci o izvršenju danih preporuka društvima obuhvaćenim revizijom.

Tablica broj 1

Izvršenje danih preporuka

Naziv društva	Ukupni broj danih preporuka	Izvršenje preporuka			
		Izvršene	Djelomično izvršene	Neizvršene	Nije primjenjivo
Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica	3	0	0	2	1
Komunalno poduzeće d.o.o., Križevci	3	0	1	2	0
Komunalije d.o.o., Đurđevac	0	0	0	0	0
Ukupno	6	0	1	4	1
% izvršenja	100,0	0,0	16,7	66,6	16,7

Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica

1. Cijene javne vodoopskrbe

- 1.1. Preporučeno je kod izrade kalkulacije cijene javne vodoopskrbe uključiti u planirane troškove amortizacije samo amortizaciju imovine izgrađene vlastitim sredstvima društva.

Provjera izvršenja preporuke nije primjenjiva s obzirom da cijene vode nisu mijenjane od 2011., zbog čega nisu sastavljane nove kalkulacije cijene javne vodoopskrbe u koje bi bila uključena samo vrijednost amortizacije za imovinu izgrađenu vlastitim sredstvima. Društvo obrazlaže da spomenuti rashod značajnije ne utječe na formiranje varijabilnog dijela cijene vodne usluge, ali će se 2015. kod izrade kalkulacije za novi cjenik vodnih usluga preporuka uvažiti. Društvo procjenjuje da bi se ukupna cijena vodne usluge mogla smanjiti za 0,10 kn. Potrebno je pratiti izvršenje preporuke.

1.2. Preporučeno je razmotriti visinu važećih cijena javne vodoopskrbe.

Preporuka nije izvršena. U djelatnosti javne vodoopskrbe za 2011. je ostvarena dobit u poslovanju u iznosu 3.859.387,00 kn i za 2012. u iznosu 3.518.795,00 kn.

Cijene javne vodoopskrbe na temelju kojih se ostvaruje visoka dobit, nisu ekonomski opravdane. Nema dokumenata iz kojih bi bilo razvidno da su nadležna tijela društva razmotrila preporuku Državnog ureda za reviziju te da su vezano uz navedenu preporuku doneseni odgovarajući zaključci ili smjernice. Prema financijskim izvještajima za 2013. dobit u djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje iznosila 759.270,00 kn, a za 2014. se predviđa dobit društva Koprivničke vode d.o.o., Koprivnica (samostalni pravni subjekt od prosinca 2013.) okvirno u iznosu 560.000,00 kn. Zbog toga društvo smatra da je postojeća cijena vodne usluge u okviru dozvoljene cijene temeljem Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. Nadalje se navodi da je Vlada Republike Hrvatske u svibnju 2014. donijela Uredbu o uslužnim područjima, a do rujna 2015. se očekuje da će biti određen i javni isporučitelj vodnih usluga za uslužno područje. Tada će biti potrebno sastaviti novu kalkulaciju cijene vodnih usluga koja će biti jedinstvena za cijelo uslužno područje. Potrebno je pratiti izvršenje preporuke.

2. Utrošak sredstava naknade za razvoj

2.1. Preporučeno je razmotriti visinu naknade za razvoj građevina javne vodoopskrbe te više pozornosti posvetiti pripremi ulaganja u objekte javne vodoopskrbe.

Preporuka nije izvršena. Naknada za razvoj građevina javne vodoopskrbe uvedena je u prosincu 2010. Prema stanju koncem 2012., dio sredstava naknade za razvoj u iznosu 2.964.892,00 kn nije utrošen i nalazio se na žiro računu. Tijekom 2013. i 2014. od naknade za razvoj ostvareni su prihodi u iznosu 5.709.975,00 kn (u 2013. u iznosu 3.272.198,00 kn i u 2014. u iznosu 2.437.777,00 kn) što zajedno s neutrošenim sredstvima iz 2012. čini 8.674.867,00 kn raspoloživih sredstava za financiranje izgradnje građevina javne vodoopskrbe. Prema izvješćima o realizaciji planova gradnje vodnih građevina za 2013. i 2014., društvo je u rekonstrukciju postojeće i izgradnju nove vodovodne mreže te izradu projektne dokumentacije uložilo ukupno 6.159.401,00 kn. Tijekom 2013. su izgrađeni objekti javne vodoopskrbe u vrijednosti 3.434.989,00 kn i u 2014. u vrijednosti 2.724.412,00 kn. Dio sredstava naknade za razvoj javne vodoopskrbe u iznosu 2.515.466,00 kn nije utrošen za gradnju objekata javne vodoopskrbe, nego za financiranje gradnje objekata javne odvodnje. Od 2011. do 2013. prikupljena su sredstva naknada za izgradnju objekata javne vodoopskrbe i javne odvodnje u iznosu 15.017.471,00 kn, utrošeno je 14.606.298,00 kn, te je u 2014. preneseno 411.173,00 kn. U 2014. je prikupljeno 4.041.926,00 kn, a utrošeno 4.583.086,00 kn, što znači da je društvo potrošilo 129.987,00 kn vlastitih sredstava. Društvo navodi da će u sljedećem investicijskom razdoblju više pozornosti posvetiti upotrebi sredstava naknade za razvoj građevina javne vodoopskrbe isključivo za namjene javne vodoopskrbe. Visinu naknade za razvoj javne vodoopskrbe razmatrala je Skupština društva 23. veljače 2015., ali odluka o izmjeni spomenute naknade nije donesena. Potrebno je pratiti izvršenje preporuke.

Komunalno poduzeće d.o.o., Križevci

1. Cijene javne vodoopskrbe

1.1. Preporučeno je kod obračuna potrošnje vode za socijalno ugrožene građane sniženi postotak primijeniti na ukupnu cijenu javne vodoopskrbe.

Preporuka nije izvršena. Društvo je od početka 2012. do konca 2014. cjenike vodnih usluga donijelo u četiri navrata (1. ožujka 2012., 15. siječnja 2013., 2. siječnja 2014. i 2. travnja 2014.). Sastavni dio cjenika su cjenici vodnih usluga za socijalno ugrožene građane. U sva četiri cjenika fiksni dio cijene (paušal) je jednak za sve potrošače (15,45 kn bez PDV-a), a varijabilni dio cijene je za socijalno ugrožene građane snižen za 40,0 % (za socijalno ugrožene građane iznosi 2,79 kn, a za druge potrošače 4,66 kn). U 2012. je vodu po sniženoj cijeni koristilo 49 potrošača, 62 potrošača u 2013. i 72 potrošača u 2014. Društvo obrazlaže da je kod utvrđivanja cijena postupilo prema stajalištu Vijeća za vodne usluge, koje navodi da je propisima eksplicitno uređeno da cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani ovisi o količini vode isporučene za osnovne potrebe kućanstva. Fiksni dio cijene vodne usluge ne ovisi o količini isporučenih vodnih usluga stoga se za socijalno ugrožene građane ne umanjuje. Potrebno je pratiti izvršenje preporuke.

1.2. Preporučeno je poduzeti mjere za smanjenje gubitaka.

Preporuka nije izvršena. Gubici vode iz javnog vodoopskrbnog sustava i nadalje su visoki. U 2013. su iznosili 42,8 % (zahvaćeno je 1 246 522 m³ vode, a isporučeno 712 882 m³ vode), a u 2014. su iznosili 46,3 % proizvedenih količina vode (zahvaćeno je 1 270 696 m³ vode, a isporučeno 681 884 m³ vode). Društvo je u svrhu smanjenja gubitaka vode poduzelo niz mjera. Tijekom 2013. provedena je rekonstrukcija ulične vodovodne mreže i priključaka duljine 2,4 km u vrijednosti 1.554.000,00 kn. U 2014. su izrađene projektna dokumentacija za rekonstrukciju magistralnog vodovoda Kalnik duljine 9,8 km, procijenjene vrijednosti radova 15.500.000,00 kn i projektna dokumentacija grupnog vodovoda Križevci, koja obuhvaća izgradnju 243,0 km nove i rekonstrukciju 34,0 km postojeće vodovodne mreže, procijenjene vrijednosti radova 186.000.000,00 kn. Tijekom 2013. i 2014. zamijenjeno je 1 000 vodomjera uređajima za precizno ultrazvučno očitavanje brojila. Od 2014. se koristi automatizirani nadzorno upravljački sustav, koji omogućuje segmentno promatranje distribucijske mreže te time preciznije otkrivanje mjesta nekontroliranog istjecanja vode. S obzirom da je na dijelu vodovodne mreže mali broj priključaka, povećanje duljine vodovodne mreže ima za posljedicu pojačano ispiranje cjevovoda radi održavanja zdravstvene ispravnosti vode, te su gubici vode veći. Na vodoopskrbnom sustavu duljine 80,4 km postoje 122 priključka, a za ispiranje cjevovoda u tom sustavu godišnje je potrebno 30 000 m³ vode. Potrebno je pratiti izvršenje preporuke.

1.3. Preporučeno je poduzeti mjere za racionalizaciju troškova poslovanja

Preporuka je djelomično izvršena. Vrijednosno najznačajniji rashodi vezani uz obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe su za 2014. manji nego za 2012. Troškovi sirovina i materijala su manji za 175.638,00 kn ili 16,4 % (s 1.066.907,00 kn za 2012. na 891.269,00 kn za 2014.) i energenata za 65.437,00 kn ili 11,9 % (s 547.895,00 kn za 2012. na 482.458,00 kn za 2014.), broj zaposlenih je manji za četiri osobe (s 24 koncem 2012. na 20 koncem 2014.), a troškovi zaposlenih (plaće, naknade i nagrade) za 122.818,00 kn ili 5,8 % (s 2.119.285,00 kn za 2012. na 1.996.467,00 kn za 2014.). Istodobno su prihodi od prodaje vode manji jer je, unatoč povećanju broja priključaka, potrošnja vode manja, a cijene vode nisu mijenjane od lipnja 2011. (osim usklađenja cijena zbog promjena vrijednosti poreza na dodanu vrijednost te naknada za korištenje i zaštitu voda). Stoga društvo, unatoč poduzetim mjerama za racionalizaciju poslovanja, obavljanjem djelatnosti javne vodoopskrbe i nadalje ostvaruje gubitke u poslovanju. Za 2013. gubitak je ostvaren u iznosu 685.350,00 kn i za 2014. u iznosu 340.808,00 kn. Potrebno je pratiti izvršenje preporuke.

II. UČINCI IZVRŠENIH PREPORUKA

Posebnom revizijom ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Županije dano je šest preporuka. Jedna je djelomično izvršena, četiri nisu izvršene, a za jednu preporuku provjera izvršenja nije primjenjiva. Pozitivni učinci danih preporuka utvrđeni su kod društva Komunalno poduzeće d.o.o., Križevci, koje je poduzelo mjere za smanjenje gubitaka vode iz vodoopskrbnog sustava i provelo racionalizaciju pojedinih troškova poslovanja.

U svrhu smanjenja gubitaka vode obavljena je rekonstrukcija dijela postojeće vodovodne mreže duljine 2,4 km u vrijednosti 1.554.000,00 kn. Izrađena je projektna dokumentacija za rekonstrukciju magistralnog vodovoda duljine 9,8 km u procijenjenoj vrijednosti radova 15.500.000,00 kn i grupnog vodovoda Križevci, koji obuhvaća izgradnju 243,0 km nove i rekonstrukciju 34,0 km postojeće vodovodne mreže u procijenjenoj vrijednosti radova 186.000.000,00 kn. Tijekom 2013. i 2014. ugrađeno je 1 000 vodomjera s uređajima za precizno ultrazvučno očitavanje brojila i u upotrebu uveden automatizirani nadzorno upravljački sustav, koji omogućuje preciznije otkrivanje lokacija nekontroliranog istjecanja vode.

Racionalizacija troškova poslovanja provedena je kod vrijednosno značajnih rashoda. U odnosu na 2012. troškovi sirovina i materijala su smanjeni za 175.638,00 kn ili 16,4 %, energenata za 65.437,00 kn ili 11,9 % i zaposlenih za 122.818,00 kn ili 5,8 %. Broj zaposlenih je manji za četiri osobe.